

O velikonoční vigílii budeme obnovovat svůj křestní slib
a odpovídat na tyto otázky:

Věříte v Boha, Otce Všemohoucího, Stvořitele nebe i země?
Věříte v Ježíše Krista, Syna jeho jediného, Pána našeho,
jenž se narodil z Marie Panny, byl ukřižován a pohřben,
vstal z mrtvých a sedí po pravici Otcově?
Věříte v Ducha svatého, svatou církev obecnou,
společenství svatých, odpuštění hříchů,
vzkříšení mrtvých a život věčný?

**Dobry Boze,
daroval jsi nám život z vody a z Ducha svatého,
chraň v nás svou milost,
abychom ke Kristu patřili navěky.
Amen.**

hudba: Klaus Griske
český text: Eva Muroňová
Emi

Já chci zpí - vat a chvá - lit Tě, vy - prá - vět dál,
že Bůh mi no - vý ži - vot dal. dal.

... že Bůh mi nové šaty dal.
... že Bůh mi světlo ve tmě dal.
... že Bůh mi nové jméno dal.
... že Bůh mi sám sebe dal.
... že dítětem Božím jsem se stal.

ich will singen, will spielen
hudba: Klaus Griske text: Hanni Neubauer
© RPA-Verlag GmbH, www.rpa-verlag.de

© Katechetické a pedagogické centrum, Ostrava 2011

Christa Holl

**POSTNÍ DOBA 2011
ROK KŘTU
dopis rodičům**

...neboť patříš ke Kristu navěky!
liturgie křtu

Milí rodiče,

postní doba je podle tradice dobou vnitřního obrácení a přípravy na obnovu křtu. Je dobou, kdy jsme pozváni, abychom zaměřili svou pozornost na to podstatné - na život v celé jeho šířce i hloubce.

Nabízíme vám náměty, jak v rodině s mladšími dětmi prožívat dobu postní v roce 2011 věnovanému svátosti křtu v rámci přípravy na cyrilometodějské jubileum, a to v návaznosti na nedělní evangelia. Tento text nechce být dalším požadavkem v řadě všedních povinností. Chce být nabídkou, jak se ve společenství církve a rodiny připravit na slavnost Velikonoc a jak přiměřeným způsobem přemýšlet o účincích křtu, jeho jedinečnosti a jednotlivých znameních křestní liturgie.

Probouzející se příroda, světlo, voda, to vše může být pro nás křesťany velkým podobenstvím vypovídajícím o životě, který je silnější než smrt, o věčném životě, na kterém máme podíl jako ti, kteří ve křtu s Kristem zemřeli a spolu s ním vstali k novému životu.

Postní doba prožívaná ve společenství rodiny se tak může stát součástí společné přípravy farnosti na obnovu křestních slibů, kdy o slavnosti Velké noci vyznáváme, že nám Bůh dal život z vody a z Ducha svatého.

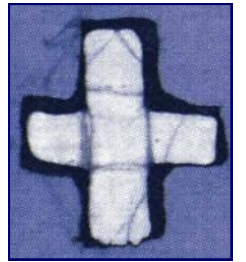
Přejeme vám, aby se váš domov stal během letošní postní doby a velikonočních svátků místem obnoveného života a také místem nového odhodlání k životu ve všech rovinách a významech, který nám tento čas nabízí.

Co můžeme společně dělat?

Na začátku doby postní si můžeme doma sundat ze stěny kříž a položit ho na předem připravené místo. Do kroupky či do jiné vhodné nádoby můžeme nalít svčnou vodu, a tak si při znamení kříže (např. u společné modlitby) připomenout svůj křest.

Podle možností se scházíme k modlitbě, četbě nedělních evangelií a činnostem navrhovaným u textů postních nedělí.

Lazarovy sestry poslaly k Ježíšovi se vzkazem: „Pane, ten, kterého miluješ, je nemocen.“ Když to Ježíš uslyšel, řekl: „To není nemoc k smrti, ale k slávě Boží, aby jí byl oslaven Boží Syn.“ Ježíš měl rád Martu a její sestru i Lazara. Když tedy uslyšel, že je nemocen, zůstal ještě dva dni v místě, kde byl. Potom teprve řekl svým učedníkům: „Poďte znovu do Judska!“ Když Ježíš přišel, shledal, že Lazar je už čtyři dny v hrobě. Když Marta uslyšela, že Ježíš přichází, chvátila mu naproti. Marie zůstala v domě. Marta řekla Ježíšovi: „Pane, kdybys tu byl, můj bratr by byl neumřel. Ale vím i teď, že ať bys žádal Boha o cokoli, Bůh ti to dá.“ Ježíš jí řekl: „Tvůj bratr vstane.“ Marta mu odpověděla: „Vím, že vstane při vzkříšení v poslední den.“ Ježíš jí řekl: „**Já jsem vzkříšení a život. Kdo věří ve mne, i kdyby umřel, bude žít a žádný, kdo žije a věří ve mne, neumře navěky.** Věříš tomu?“ Odpověděla mu: „Ano, Pane, věřím, že jsi Mesias, Syn Boží, který má přijít na svět.“ Ježíš byl v duchu hluboce dojat, zachvěl se a zeptal se: „Kam jste ho položili?“ Odpověděli mu: „Pane, pojd' se podívat!“ Ježíš zaplakal. Židé říkali: „Hle, jak ho miloval!“ Ale někteří z nich řekli: „Copak nemohl ten, který otevřel oči slepému, také dokázat, aby on neumřel?“ Ježíš byl znovu hluboce dojat a přišel ke hrobu. Byla to jeskyně a na ní ležel kámen. Ježíš řekl: „Odstraňte ten kámen!“ Sestra zemřelého Marta mu namítla: „Pane, už zapáchá, vždyt' je tam čtvrtý den.“ Ježíš jí odpověděl: „Řekl jsem ti přece, že budeš-li věřit, uvidíš slávu Boží.“ Odstranili tedy kámen. Ježíš obrátil oči vzhůru a řekl: „Otče, děkuji ti, že jsi mě vyslyšel. Já jsem ovšem věděl, že mě vždycky vyslyšíš. Ale řekl jsem to kvůli zástupu, který stojí kolem mě, aby uvěřili, že ty jsi mě poslal.“ Po těch slovech zavolal mocným hlasem: „Lazare, pojd' ven!“ Mrtvý vyšel, ovázan na nohou i na rukou pruhu plátna a s tvářící omotanou šátkem. Ježíš jim nařídil: „Rozvažte ho a nechte odejít!“ Mnoho z těch židů, kteří přišli k Marii a uviděli, co Ježíš vykonal, v něj uvěřilo.

Co můžeme společně dělat?

- Podíváme se z okna nebo se projdeme venku a hledáme, podle čeho poznáme, že se příroda kolem nás probouzí k životu. Obdivujeme nějakou kvetoucí rostlinu nebo rašící větvíčku.
- Naplánujeme si „jarní“ výlet, nebo „jarní“ práci.
- Vyprávíme si, kdy bylo těžké dočkat se jara a kdy už to vypadalo, že jaro nikdy neprijde.
- Vyprávíme si o tom, jak se každé ráno budíme k životu, kdo nás budí, jakými slovy, jakým zvoněním a co je na tom hezkého a co ne.
- Připomeneme si květiny nebo zvířátka, které už se neprobudí k životu.
- Vyprávíme si o příbuzných a známých, kteří se už také „neprobudí“ k životu a kteří už nezažijí letošní jaro.

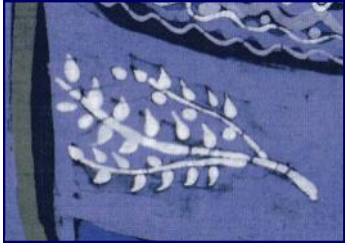
Zamyšlení

Lazar se probudil k životu a vyšel z hrobu podobně jako se po zimě probouzí jaro. Ježíš vrací svému příteli Lazarovi život a ukazuje nám tím mnohem cennější probuzení, které máme příslibeno od toho, který sám je Vzkříšením a Životem.

Při slavení svátosti křtu maže kněz křtěného olejem a říká: Všemohoucí Bůh (...) označuje posvátným olejem i tebe, neboť patříš ke Kristu navěky.“ Tato slova nás ujišťují, že se můžeme radovat ze života, který i když je tady na zemi konečný, je přesto hodný nového probuzení do života ve věčnosti.

ŠEL TAM TEDY, UMYL SE, A KDYŽ SE VRÁTIL, VIDĚL.

Ježíš uviděl cestou člověka, který byl od narození slepý. Plivl na zem, udělal ze sliny bláto, potřel mu tím blátem oči a řekl mu: „Jdi se umýt v rybníku Siloe“ – to slovo znamená „Poslaný“. **Šel tam tedy, umyl se, a když se vrátil, viděl.** Sousedé a ti, kteří ho dříve vídali žebrať, se ptali: „Není to ten, který tu sedával a žebrať?“ Jedni tvrdili: „Je to on.“ Jiní říkali: „Není, ale je mu podobný.“ On řekl: „Jsem to já.“ Přivedli toho bývalého slepce k farizeům. Ten den, kdy Ježíš udělal bláto a otevřel mu oči, byla zrovna sobota. Také farizeové se ho znovu vyptávali, jak nabyl zraku. On jim odpověděl: „Přiložil mi na oči bláto, umyl jsem se a vidím.“ Někteří farizeové říkali: „Ten člověk není od Boha, protože nezachovává sobotu.“ Jiní ale namítali: „Jak by mohl hříšný člověk dělat taková znamení?“ A nemohli se dohodnout. Znovu se tedy zeptali toho slepého: „Co ty o něm říkáš, když ti otevřel oči?“ On odpověděl: „Je to prorok.“ Řekli mu: „V hříšících ses celý narodil a ty nás chceš poučovat?“ A vyhnali ho. Ježíš se dověděl, že ho vyhnali; vyhledal ho a řekl mu: „Věříš v Syna člověka?“ Odpověděl: „A kdo je to, Pane, abych v něho uvěřil?“ Ježíš mu řekl: „Viděls ho: je to ten, kdo s tebou mluví.“ On na to řekl: „Věřím, Pane!“ a padl před ním na kolena.

Co můžeme společně dělat?

- Posadíme se ke stolu a podíváme se, kdo z nás je nejbarevněji oblečený. Hledáme kolem sebe předměty určité barvy. Co je kolem nás zeleného, červeného, žlutého apod. Jmenujeme věci, které máme v práci, ve škole, školce nebo které jsou venku a jsou určité barvy.
- Povídáme si, jak měl kdo z nás barevný den, co viděl, co pestrého a rozmanitého prožil, co se mu stalo, a můžeme to společně kreslit na velký bílý arch papíru.
- Rozhlédneme se kolem sebe a jmenujeme, co všechno vidíme. Můžeme jmenovat i to, co druzí nevidí, protože to mají za zády. Můžeme popisovat předmět podle barvy a tvaru a ostatní hádají, co to může být.
- Přikryjeme si dlaněmi oči a vyzkoušíme si, jaké to je „nevidět“. Můžeme poznávat různé věci hmatem, chutí, vůní.
- Ukážeme dětem křestní svíci, prohlédneme si ji, můžeme ji zapálit a obdivovat, jak svítí a projasňuje své okolí.

Zamyšlení

Ježíš uzdravil člověka, který byl od narození slepý. Otevřel mu oči, aby uviděl všechny barvy světa, který byl kolem něj, uviděl tváře lidí, kteří byli kolem něj, uviděl to, co si předtím jen představoval a tušil, jaké to asi je. Ježíš jej osvobozuje od toho, co mu brání vidět, a prosvětluje jeho životní slepotu.

Jsme Božími dětmi a při slavení svátosti křtu kmotři zapalují od paškálu křtěnímu křestní svíci a kněz říká: „Kéž (...) vřdycky chodí ve světle Kristově, kéž žije z víry až do konce.“ Ujistil nás, že nám Bůh přeje vidět život ve všech barvách, jaké jen život může mít, abychom dohlédli souvislost a smyslu věcí.

NENÍ DŮLEŽITÉ, CO MÁŠ A CO UMÍŠ, ALE ŽE JSI.

Ježíš byl vyveden od Ducha na poušť, aby byl pokoušen od d'ábla. Když se postil čtyřicet dní a čtyřicet nocí, nakonec vyhladověl. Tu přistoupil pokušitel a řekl mu: „Jsi-li Syn Boží, řekni, ať se z těchto kamenů stanou chleby.“ On však odpověděl: „Je psáno: ‚Nejen z chleba žije člověk, ale z každého slova, které vychází z Božích úst.‘“ Potom ho d'ábel vzal s sebou do Svatého města, postavil ho na vrchol chrámu a řekl mu: „Jsi-li Syn Boží, vrhni se dolů. Je přece psáno: ‚Svým andělům dá o tobě příkaz, takže tě ponosou na rukou, abys nenarazil nohou o kámen.‘“ Ježíš mu odpověděl: „Také je psáno: ‚Nebudeš pokoušet Pána, svého Boha.‘“ Zase ho vzal d'ábel s sebou na velmi vysokou horu, ukázal mu všechna království světa i jejich slávu a řekl mu: „To všechno ti dám, jestliže padneš a budeš se mi klanět.“ Tu mu Ježíš řekl: „Odejdi, satane! Neboť je psáno: ‚Pánu, svému Bohu, se budeš klanět a jen jemu sloužit.‘“ Potom ho d'ábel nechal – i přistoupili andělé a sloužili mu.

Co můžeme společně dělat?

- Posadíme se ke stolu a povídáme si o svých křestních jménech. Co znamenají? Jak jsme k nim přišli? Po kom je máme? Co nás inspirovalo?
- Řekneme si, jak je nám příjemné nebo nepříjemné, když nám druzí říkají.
- Povídáme si, jakou souvislost mají naše křestní jména se jmény a životy svatých. Můžeme si prolistovat knížky, prohlédnout obrázky nebo vyprávět příběh svěťce.
- Povídáme si o tom, co se nám na sobě navzájem líbí. Podle čeho bezpečně poznáme, že je to tatínek, maminka, dítě a nikdo jiný. Povídáme si o tom, jaká jsou to gesta, slova, činnosti, vlastnosti apod.
- Zkusíme se poznávat hmatem se zavřenýma očima. Čí je to dlaň? Čí jsou to vlasy apod.
- Vymyslíme různá gesta, kterými se navzájem ujistíme, že se máme rádi bez ohledu na to, co umíme, co dokážeme nebo co jeden pro druhého děláme. Pošleme si pusku, jeden druhého pohladíme apod.
- V rodinném albu si prohlédneme fotografie křtu. Vyprávíme si, co se ten den stalo, z čeho jsme měli radost.

Zamyšlení

Ježíš se setkal s tím, kdo ho pokoušel. Říkal mu: Jestli jsi Syn Boží, jestli jsi tím, kým jsi, tak to dokaž. Ježíš to odmítl, protože věděl, kým je a co to znamená. Věděl, že Bůh je jeho Otec a že on je Boží Syn.

Také my jsme Boží děti a při slavení svátosti křtu kněz říká: „Ať je (...) chrámem Tvé slávy, Bože, a Duch svatý ať v něm/v ní bydlí na věky věků.“ Tato slova nás ujistují, že naše hodnota není v tom, co máme, co umíme, ale v tom, že jsme, že náš život je veliký dar Boha Otce, který zná naše jména a má nás rád.

DRUHÁ NEDĚLE POSTNÍ (Mt 17, 1-9)

JEHO TVÁŘ ZAZÁŘILA JAKO SLUNCE A JEHO ODĚV ZBĚLEL JAKO SVĚTLO.

Ježíš vzal s sebou Petra, Jakuba a jeho bratra Jana a vyvedl je na vysokou horu, aby byli sami. A byl před nimi proměněn: Jeho tvář zazářila jako slunce a jeho oděv zbělel jako světlo. A hle - ukázal se jim Mojžíš a Eliáš, jak s ním rozmlouvají. Petr se ujal slova a řekl Ježíšovi: „Pane, je dobře, že jsme tady. Chceš-li, postavím tu tři stany: jeden tobě, jeden Mojžíšovi a jeden Eliášovi.“ Když ještě mluvil, najednou je zastínil světlý oblak, a hle - z oblaku se ozval hlas: „To je můj milovaný Syn, v něm mám zalíbení; toho poslouchejte!“ Jak to učedníci uslyšeli, padli tvář k zemi a velmi se báli. Ježíš přistoupil, dotkl se jich a řekl: „Vstaňte, nebojte se!“ Pozdvihli oči a neviděli nikoho, jen samotného Ježíše. Když sestupovali s hory, přikázal jim Ježíš: „Nikomu o tom vidění neříkejte, dokud nebude Syn člověka vzkříšen z mrtvých.“

Co můžeme společně dělat?

- Posadíme se ke stolu a povídáme si, kdo nebo co pro nás je „jako světlo slunce“, nebo co nám dnes „rozzářilo tvář“?
- Povídáme si, kdo nebo co pro nás bylo „jako světlo slunce“ v minulosti.
- Můžeme si společně zavzpomínat na to aktuální, co jsme společně prožili a co nám prozářilo všední dny.
- Můžeme si společně prohlížet fotografie významných událostí v životě rodiny, vzpomínat a společně žasnout.
- Vyprávíme si, co je na mamince, tatínkovi, babičce, dítěti hezkého nebo úžasného a nemusí to být ani viditelné očima.
- Připomeneme si své kmotry a to, čím jsou pro nás výjimeční.
- Prohlédneme si křestní roušku, podíváme se, co je na ní zobrazené a co to asi znamená.

Zamyšlení

Petr, Jakub a Jan na vlastní oči zahlédli, že Ježíš je Boží Syn. Viděli, jak jeho tvář zářila jako slunce a jeho šaty byly plné světla, a žasli nad tím. Viděli to, co tady na zemi v určitém smyslu zahlédneme, když náš život „prozáří“ cokoli dobrého a smysluplného.

Také my jsme Boží děti a při slavení svátosti křtu dostáváme křestní šat a kněz říká: „(...), Bůh tě oblékl v Krista a učinil z tebe nového člověka. Bílé roucho at' je znamením této důstojnosti.“ Tato slova nás ujišťují o naději, že nás Bůh svou smrtí a vzkříšením proměnil v nového člověka a že nás jednou dokonale promění, až se s ním setkáme „tváří v tvář“.

TŘETÍ NEDĚLE POSTNÍ (J 4, 5-15. 19b-26. 39a. 40-42)

PRAMEN VODY TRYSKAJÍCÍ DO ŽIVOTA VĚČNÉHO.

Ježíš přišel k samařskému městu zvanému Sychar, blízko pole, které kdysi odkázal Jakub svému synu Josefovi. Tam byla Jakubova studna. Ježíš, unavený chůzí, posadil se - tak (jak byl) - u té studny. Bylo kolem poledne. Tu přišla jedna samařská žena navázit vodu. Ježíš jí řekl: „Dej mi napít.“ - Jeho učedníci totiž odešli do města, aby koupili něco k jídlu. - Samařská žena mu odpověděla: „Jak to? Ty, Žid, žádáš o napítí mne, Samaritánku?“ Židé se totiž se Samaritány nestýkají. Ježíš jí na to řekl: „Kdybys znala Boží dar a (věděla), kdo ti říká: 'Dej mi napít', spíše bys ty poprosila jeho, aby ti dal živou vodu.“ Žena mu namítla: „Pane, vždyť ani nemáš (vědro), a studna je hluboká. Odkud tedy chceš vzít tu živou vodu? Jsi snad větší než náš praotec Jakub, který nám dal tuto studnu a sám z ní pil i jeho synové a jeho stáda?“ Ježíš jí odpověděl: „Každý, kdo se napije této vody, bude zase žít. Kdo se však napije vody, kterou mu dám já, nebude žít navěky, ale voda, kterou mu dám já, stane se v něm pramenem vody tryskající do života věčného.“ Žena mu řekla: „Pane, dej mi tu vodu, abych už nikdy neměla žízeň a nemusela sem chodit čerpat. Vidím, že jsi prorok. Naši předkové uctívali Boha tady na té hoře, a vy říkáte: '(Jen) v Jeruzalémě je to místo, kde se má Bůh uctívat.'“ Ježíš jí odpověděl: „Věř mi, ženo, nastává hodina, kdy nebudete uctívat Otce ani na této hoře, ani v Jeruzalémě. Vy uctíváte, co neznáte, my uctíváme, co známe, protože spása je ze Židů. Ale nastává hodina - ano, už je tady - kdy opravdoví (Boží) ctitelé budou Otce uctívat v duchu a v pravdě. Vždyť Otec si vyžaduje takové své ctitele. Bůh je duch, a kdo ho uctívá, má ho uctívat v duchu a v pravdě.“ Žena mu řekla: „Vím, že má přijít Mesias, nazvaný Kristus. Ten, až přijde, oznámí nám všechno.“ Na to jí řekl Ježíš: „Já jsem to, který s tebou mluvím.“ Mnoho Samaritánů z toho města v něj uvěřilo. Když tedy ti Samaritáni k němu přišli, prosili ho, aby u nich zůstal. Zůstal tam dva dny. A ještě mnohem více jich v něj uvěřilo pro jeho řeč. Té ženě pak říkali: „Věříme už nejen proto, žeš nám to pověděla, vždyť sami jsme ho slyšeli a víme, že je to skutečně Spasitel světa.“

Co můžeme společně dělat?

- Posadíme se ke stolu a každý si může přinést skleničku nebo hrníček, který má rád. Povídáme si, co z hrníčku nejraději pijeme, nebo od koho jsme ho dostali.
- Můžeme si připravit něco na pití a pohostit se. Můžeme ochutnat „obyčejnou“ vodu, společně zalít květiny, příp. vyměnit vodu domácím zvířátkům.
- Vyprávíme si, kdy jsme měli velkou žízeň a co nás přitom napadalo, nebo kdy jsme zažili, že bylo málo vody, nebo naopak moc vody. Naplánujeme si výlet k místu, kde pramení voda - ke kašně, studni nebo studánce.
- Vyprávíme si, po čem „žízňáme“, po čem toužíme, co nám chybí nebo co bychom chtěli, aby se stalo.
- Vezmeme nádobku se svěcenou vodou a připomeneme si svátost křtu.

Zamyšlení

Bez vody by na zemi nebyl život, ale všechna voda světa neumí utišit lidskou žízeň po přátelství, po lásce, po přízni druhého člověka, po kráse nebo po porozumění. Je to jiná žízeň než touha se napít. Ježíš řekl samařské ženě, která čerpala vodu u studny, že on je Ten, který utišuje lidskou touhu po naplnění.

Při slavení svátosti křtu se kněz modlí k Bohu nad vodou, aby „ti, kdo v ní budou pokřtění, stali se Tvými dětmi a měli Tvůj život.“ Pak pokřtěného vodou omývá a říká: „(...), já tě křtím ve jménu Otce i Syna i Ducha svatého.“ Tato slova nás ujišťují, že patříme a budeme patřit do rodiny Božích dětí i na věčnosti.